

بازتاب حمایت‌های بین‌المللی از مبارزات کارگران در ایران

گفت‌وگوی شهروند با مهدی کوهستانی

اتحاد بین‌المللی در حمایت از مبارزات کارگران در ایران در سال ۱۹۹۹ با هدف حمایت از خواسته‌ها و مبارزات کارگران ایران و جلب حمایت‌های بین‌المللی از حرکت کارگران در ایران شکل گرفت

با افراد و نهادهایی که از مبارزات کارگران ایران حمایت کنند و ایضا با تشکلات دست‌ساخته دولتی همچون خانه کارگر و شوراهای اسلامی کار و دیگر نهادهای ضدکارگری مرزبندی روشنی داشته باشند همکاری خواهیم کرد

ائتلاف بین‌المللی فعالیتهای متنوعی را طی سالهای گذشته پیش برده است که به طور مثال میتوانم به کنفرانس کارگری تحت عنوان "موقعیت کنونی جنبش کارگری و موانع کنونی آن" در سال ۲۰۰۲ اشاره کنم... مدعوین از ایران و نیز تعدادی از دوستان ساکن اروپا و کانادا ضمن شرکت ۴ روزه در کنفرانس مشکلات و مسائل کارگران ایران را برای بیش از ۴۸۰۰ نفر از نمایندگان بخشهای مختلف کارگری کانادا مطرح کردند

یکی از تأثیرات این بحث و گفت‌وگوها این بود که هیات کارگری که از نروژ آمده بودند و از طرف مسئولان خانه کارگر به ایران دعوت شده بودند، رسماً اعلام کردند که به ایران سفر نمی‌کنند... و یا نامه‌های متعدد کنفدراسیون بین‌المللی اتحادیه‌های آزاد کارگری در حمایت از کارگران ایران و بخصوص کارگران نساجی سنندج از جمله دستاوردهای این سفر بوده است

در مورد کشتار کارگران خاتون‌آباد و محاکمه کارگران سقز شاکای اصلی کنفدراسیون است که شکایت را برای محکومیت جمهوری اسلامی به کنفرانس سازمان جهانی کار ارائه داده است... ما از تمام جریانات و نحل‌های مدافع حقوق کارگران و کارگران پیشرو و یاکسانی که در این مورد هرگونه مدرکی در اختیار دارند که به تقویت این شکایتها یاری رساند، درخواست میکنیم این مدارک را در اختیار ما قرار دهند. این اقدام با ارزش خواهد بود و به ما کمک خواهد کرد که با مدارک بسیار قویتری در نشست ماه جون سازمان جهانی کار شرکت کنیم

در این جا خطاب به فعالان کارگری داخل اعلام می‌کنم که از هر طریقی که می‌توانید اخبار مبارزات خود را به ما برسانید، ما نهایت سعی خود را به کار خواهیم بست که خواسته‌های شما را منعکس کنیم

مهدی کوهستانی از ابتدای ورودش به کانادا به عنوان یکی از فعالان اجتماعی در مشکلات و مسائلی که جامعه ی نوپای ما درگیر آن بود، دخالت داشته است. از اوائل دهه ۹۰ در اتحادیه کارگری محل کارش یعنی اتحادیه ی خدمات عمومی کانادا به فعالیت پرداخت. و از آن زمان تاکنون او چهار دوره در انتخابات مجمع عمومی کارگران و توسط خود آنها به ریاست دوره ای شعبه ۳۲۶۱ اتحادیه انتخاب شده است. کوهستانی اکنون برای دومین دوره نیز به ریاست شورای کارگری شهر تورنتو اتحادیه خدمات عمومی که بیش از ۷۰۰۰۰ کارگر را شامل می‌شود، انتخاب شده است. مهدی

کوهستانی اکنون نایب رئیس اتحادیه خدمات عمومی ایالت انتاریوست که بیش از ۲۳۰۰۰۰ کارگر را تحت پوشش دارد.

مهدی کوهستانی و فرید پرتوی، دو مسئول " اتحاد بین المللی در حمایت از مبارزات کارگران در ایران " هستند. این نهاد که با همت فرید و مهدی منشا اقدامات قابل توجهی در جلب حمایت های مورد نیاز بین المللی از کارگران ایران بوده است، اخیرا نیز در جلب این یاری رسانی به مبارزات کارگران ایران، بخصوص در اعتصابات اخیر کارگران در کارخانه نساجی سنندج، و نیز محاکمه ی فعالان کارگری در سقز به جرم برپا کردن جشن اول ماه مه، موثر بوده است.

اخیرا مهدی کوهستانی با کنگره کار کانادا که عالیترین نهاد اتحادیه های کارگری کانادا است در هیجدهمین کنگره کنفرانسیون اتحادیه های کارگری آزاد - آی سی اف تی یو - که در شهر مایاکی ژاپن از تاریخ ۵ تا ۱۰ دسامبر ۲۰۰۴ برگزار شد، شرکت کرد. با مهدی کوهستانی درباره بعضی از اقداماتی که اتحاد بین المللی بدانها پرداخته، و درباره ی برنامه ی آینده آنها، به گفت و گو نشستیم که متن آن از نظرتان می گذرد.

ائتلاف بین المللی در حمایت از کارگران در ایران در چه سالی شکل گرفت و چه اهدافی را در مقابل خود قرار داد؟

- اتحاد بین المللی در حمایت از مبارزات کارگران در ایران در سال ۱۹۹۹ با هدف حمایت از خواسته ها و مبارزات کارگران ایران و جلب حمایت های بین المللی از حرکت کارگران در ایران شکل گرفت. اتحاد به شیوه و ساختار یک گروه حمایتی فعالیت میکند و از طریق یک کمیته ی هماهنگی و هیئت مشاوران فعالیتهای خود را سازمان می دهد. ما همچنین با اتحادیه ها و فعالان کارگری کانادا؛ از جمله اتحادیه کارگران پست کانادا، اتحادیه خدمات عمومی، اتحادیه کارکنان دولت، اتحادیه کارگران خودروسازی کانادا و کنگره کار کانادا همکاری نزدیک داشته ایم.

چه نیروهای دیگری با این جمع کار می کنند؟

- با توجه به تجربیات موجود از ابتدا ما تصمیم گرفتیم که یک نهاد فراملی (فراایرانی) و فارغ از گرایشات نظری فعالیت خود را به پیش ببریم. لذا با افراد و نهادهایی که از مبارزات کارگران ایران حمایت کنند و ایضا با تشکلات دست ساخته دولتی همچون خانه کارگر و شوراهای اسلامی کار و دیگر نهادهای ضدکارگری مرزبندی روشنی داشته باشند، همکاری خواهیم کرد.

در چند سال گذشته چه فعالیت هایی را به پیش برده اید؟

- ائتلاف بین المللی فعالیتهای متنوعی را طی سالهای گذشته پیش برده است که به طور مثال میتوانم به کنفرانس کارگری تحت عنوان "موقعیت کنونی جنبش کارگری و موانع کنونی آن" در سال ۲۰۰۲ اشاره کنم. تعدادی از صاحبانظران و پژوهشگران جنبش کارگری از ایران و خارج از کشور برای بررسی جنبش کارگری و سخنرانی به این کنفرانس دعوت شدند. علاوه بر شرکت در کنفرانس فوق که مورد حمایت مالی کنگره کار کانادا و اتحادیه خدمات عمومی قرار گرفته بود و مسئولان آنها از جمله سخنرانان آن بودند، مدعوین از ایران و نیز تعدادی از دوستان ساکن اروپا و کانادا ضمن شرکت ۴ روزه در کنفرانسهای سالیانه اتحادیه خدمات عمومی در انتاریو و کنوانسیون کنگره کار کانادا طی سخنرانیها و تماسهای برقرار شده مشکلات و مسائل کارگران ایران را برای بیش از ۴۸۰۰ نفر از نمایندگان بخشهای مختلف کارگری کانادا مطرح کردند.

ما طی ۶ سال گذشته ضمن فعالیت در بین کارگران اتحادیه ها و بدنه آنها توانستیم قطعنامه ها و نامه های اعتراضی متعددی را در حمایت از کارگران ایران به تصویب اتحادیه های مختلف برسانیم. گرچه طی حداقل ۲۰ سال گذشته از طرف فعالان جنبش کارگری در خارج قطعنامه هایی در جهت دفاع

از کارگران ایران به تصویب رسیده بود و در این زمینه فعالیت های با ارزشی صورت گرفته بود، ولی ما خود را به جمع آوری امضاء و قطعنامه قانع نکرده بلکه در کار و ارتباط تنگاتنگ با فعالان کارگری کشورهای مختلف توانستیم در این مورد گامهایی برداریم و در حمایت از کارگران در ایران دخالت کنیم. ما قطعنامه ای به عنوان اعتراض به سازمان جهانی کار و برای جلب توجه اتحادیه های جهانی کارگری با امضا صدها نفر از فعالان و علاقمندان به جنبش کارگری و دهها اتحادیه و سازمان کارگری و مترقی، به سازمان جهانی کار ارسال نمودیم.

در رابطه با کشتار کارگران در خاتون آباد شهر بابک، ما بلافاصله موضوع کشتار را به اطلاع سازمانهای جهانی کارگری رساندیم. دهها نامه ی اعتراضی از جمله شکایت رسمی ICFTU به سازمان جهانی کار علیه دولت ایران که کماکان جاری است، از جمله نتایج این دوره بوده اند.

شما چگونه از تصمیم رفتن هیئت کنفدراسیون به ایران مطلع شدید؟
- مصادف شدن درخواست ما با تقاضای محکومیت و بررسی مسئله کشتار کارگران خاتون آباد، موقعیتی را پیش آورد که مسئولان کنفدراسیون تصمیم گرفتند برای بررسی وضعیت عمومی کارگران به ایران سفر کنند.

این هیئت در تاریخ ۲۰ اپریل ۲۰۰۴ به ایران رفت. طی تماسهایی که داشتیم، با توجه به این واقعیت که در ایران کارگران فاقد تشکلات مستقل مورد نظر خویش هستند، تلاش نمودیم که این هیئت با فعالان کارگری مستقل از نهادهای وابسته به حکومت تماس بگیرند. جالب توجه آنکه، ارکستر مطبوعات دولتی ایران و خانه ی به اصطلاح کارگر برای بهره برداری از این موضوع، ورود قریب الوقوع هیئت که گویا می آید که عضویت "خانه ی کارگر" را به ICFTU تصویب کند، اعلام کرده بودند. همانطور که دبیر کل کنفدراسیون اتحادیه های کارگری آزاد در نامه ی ۲۵ دسامبر به خاتمی نوشت: "از لحظه رسیدن این هیئت به ایران آنها کاملاً در محاصره نیروهای امنیتی رژیم بودند". فعالان کارگری که برای تماس به هتل لاله مراجعه کردند به آنها گفته شد که چنین هیئتی در اینجا به سر نمی برند.

برای هیئت، برنامه ی بازدید تهیه کرده بودند و دست هیئت را برای هر اقدامی و ملاقاتی بسته بودند. حتی کارگران شرکت ایران خودرو که طی یک نامه علنی از هیئت دعوت کرده بودند تا از آنها بازدید کنند، به طور غیررسمی به آنها گفته شد که چنین تماسهایی ممکن نیست. با این وجود دیدیم که علیرغم همه این ممانعت ها آقای محمود صالحی به همراه آقای محسن حکیمی که به عنوان مترجم ایشان را همراهی می کرد توانستند که با هیئت کنفدراسیون ملاقات کرده و مشکلات واقعی کارگران ایران را با آنها در میان بگذارند. برای هیات محرز شد که اطلاعاتی که منسوبین دولتی در بخش کارگری در اختیار آنها می گذاشته اند با واقعیت های ایران همخوانی ندارد.

می دانید که سفر نمایندگان کنفدراسیون مصادف شد با شکایت ICFTU در ارتباط با کشتار کارگران خاتون آباد به سازمان جهانی کار. سؤال این است که آیا این هیئت برای بررسی کشتار کارگران می خواست به ایران سفر کند یا اینکه مسائل دیگری را مد نظر داشت؟

- ماموریت آنها برای بررسی کلی مسائل و مشکلات کارگران ایران بود و این تصمیم را از قبل گرفته بودند. برای بازدید از محیط های کارگری چون کارگران پتروشیمی، کارگران پالایشگاهها، و هم چنین با توجه به کشتن کارگران، سفر به خاتون آباد کرمان و بررسی شرایط در آنجا بود. که از همه ی این اقدامات جلوگیری کردند و ملاقات های آنها به شدت محدود شد.

طبق اطلاعات موجود چند اتحادیه کارگری آسیایی به ICFTU پیشنهاد کرده بودند از خانه کارگر جمهوری اسلامی دعوت شود تا در کنگره ۲۰۰۴ کنفدراسیون بین المللی اتحادیه های آزاد کارگری به عنوان مهمان ناظر شرکت کنند. چه شد که این دعوت انجام نشد؟

- در بهار ۲۰۰۴ نشست هیئت مدیره یا (Board of Governing) کنفدراسیون بود. در این نشست مشخص می کنند که چه کسانی حق شرکت به عنوان ناظر در کنفرانس را دارند. از طرف بخشی از کشورهای آسیایی قطعنامه ای به این نشست پیشنهاد کرده بودند که خانه کارگر جمهوری اسلامی به عنوان ناظر در این نشست شرکت کند. در همان جلسه این پیشنهاد با مخالفت اتحادیه های کارگری کانادا، انگلیس و چند کشور دیگر روبرو شد. و با توجه به گزارشی که هیئت کنفدراسیون به گای رایدر داده بود (این گزارش هنوز منتشر نشده است) تصمیم قطعی گرفته شد که از این نهادهای وابسته به حکومت ایران دعوتی به عمل نیاید.

شما به عنوان مشاور هیئت اتحادیه های کارگری کانادا در جلسه سالیانه کنفدراسیون بین المللی اتحادیه های آزاد کارگری در ژاپن شرکت کرده بودید. در آن کنفرانس چه مسائلی مطرح شد و تماسهای شما با هیئتهای مختلف کارگری شرکت کننده در کنفرانس چه نتایجی را به دنبال داشت؟

- زمانی که تصمیم گرفته شد که از ایران دعوت به عمل نیاید، به درخواست ائتلاف بین المللی از اتحادیه خدمات عمومی کانادا و کنگره کار کانادا توافق شد که من به عنوان مشاور با هیئت کنگره کار کانادا و به نمایندگی از ائتلاف بین المللی برای بازگویی واقعیت موجود کارگران در ایران، در این کنگره شرکت کنم. من با همکاری همه جانبه مسئولان کنگره کار در آن نشست به اطلاع شرکت کنندگان رساندیم که تشکلات به اصطلاح کارگری همچون خانه کارگر و شوراهای اسلامی همه دولتی هستند و مسئولان آنها سران حکومت می باشند و محصول انتخاب واقعی کارگران نیستند. در این جلسه خیلی از شرکت کنندگان آسیایی و تا حدی اروپایی این مسائل را نمی دانستند زیرا ارتباط آنها تنها با مسئولان خانه کارگر و شوراهای اسلامی کار بود. طی جلسات و گفتگوهای چند روزه توانستیم همراه مسئولان کنگره کار کانادا با مسئولان ۳۷ کنفدراسیون از کشورهای مختلف تماس حضوری بگیریم و مشکلات و مسائل کارگری ایران را با آنها در میان گذاریم. این گفتگوها از طرف مسئولان کنفدراسیونهای کارگری کشورهای مختلف با استقبال بسیار خوبی روبرو شد و قرار شد این ارتباطات ادامه یابد. هم چنین با نمایندگان اتحادیه های کارگری در سازمان جهانی کار مذاکراتی داشتیم و وضعیت کارگران ایران را از نظر اقتصادی، سیاسی و اجتماعی برای آنها توضیح دادیم. تضعیف حقوق زنان، عدم برابری آنها در محیط کاری با مردان و اشتغال ۱۰٪ زنان با توجه به اینکه نیمی از جمعیت آماده به کار را شامل می شوند، هم چنین مصوبات چند سال اخیر مجلس شورای اسلامی در مورد خروج کارگران از شمول قانون کار، خروج کارگران موقت از شمول قانون کار، عدم پرداخت حقوق بیکاری به کارگران، بیکاریهای میلیونی، رسمی شدن کارهای قراردادی و پیمانی برای اکثریت کارگران، عدم پرداخت دستمزد کارگران، پروژه های نئولیبرالی؛ خصوصی سازی و فروش کارخانجات به افراد وابسته به حکومت، وضعیت فلاکت بار کودکان کار، نبود هیچ گونه امنیت شغلی، عدم توازن دستمزد کارگران نسبت به میزان تورم؛ هم چنین طرح مهم ترین موضوع یعنی عدم وجود تشکلات مستقل کارگران در ایران و سرکوب و جلوگیری از هر گونه فعالیتی در جهت ایجاد تشکل مورد نظر کارگران توسط منسوبین حکومتی در خانه کارگر و شوراهای اسلامی کار و امثالهم را طی مذاکرات بسیار طولانی با آنها در میان گذاشتیم. این توضیحات تاثیر بسیار مثبتی بر آنها گذاشت و با توجه به اینکه خود در جنبش کارگری کار می کنند متوجه شدند که نبود هر یک از این امکانات چه مشکلاتی را برای کارگران در بر خواهد داشت.

یکی از تاثیرات این بحث و گفت وگوها این بود که هیات کارگری که از نروژ آمده بودند و از طرف مسئولان خانه کارگر به ایران دعوت شده بودند، رسماً اعلام کردند که به ایران سفر نمی کنند. و یا نامه بخش اروپایی کنفدراسیونهای اتحادیه های کارگری به کمیسیونر بخش ارتباطات اقتصادی اروپا و

یا نامه های متعدد کنفدراسیون بین المللی اتحادیه های آزاد کارگری در حمایت از کارگران ایران و بخصوص کارگران نساجی سنندج از جمله دستاوردهای این سفر بوده است.

چه برنامه هایی برای حرکت آینده ائتلاف بین المللی دارید؟

- ما با تعدادی از دست اندرکاران جنبش کارگری ایران و نیز مسئولان و فعالان کارگری از سایر کشورها ارتباطات و همکاری داریم. این همکاران بدون هیچ چشمداشتی با صمیمیت کامل ما را از طریق مشاوره، همفکری و چاره اندیشی، جمع آوری اخبار و انتقال اسناد و ترجمه ی اسناد و مدارک و همچنین ایجاد کانالهای ارتباطی در امر مربوط به مسائل مطروحه کارگری را به عهده گرفته اند که من به شخصه در همین جا از فرد فرد آنان صمیمانه تشکر می کنم. ما کارهای زیادی پیش رو داریم که امیدواریم بتوانیم با همکاری همه دست اندرکاران به طور همه جانبه تری به این وظایف بپردازیم.

فکر می کنید این حمایت ها تاثیری در پیشبرد مبارزات کارگران خواهد گذاشت؟

- شما به تمامی بیانیه ها و نامه های هایی که تاکنون از طرف بخشهای مختلف کارگری در ایران و در رابطه با حمایت های بین المللی به شکل علنی منتشر شده و در همه سایت های خبری موجود است مراجعه کنید که این جواب را از خود کارگران بشنوید. نامه کارگران شهر سقز و سنندج، نامه کارگران ایران خودرو، نامه نمایندگان نساجی سنندج، نامه های فردی فعالان شناخته شده جنبش کارگری در داخل، تماما به تاثیر بسیار مثبت این حمایت های بین المللی اشاره می کنند. لذا ما امیدواریم بتوانیم به عنوان گروهی در پشت جبهه مبارزه کار با سرمایه، در خدمت مبارزان جنبش کارگری در داخل کشور باشیم و فعالیت خود را به طرز حتی مؤثرتری به پیش ببریم.

موضوع محاکمه فعالان کارگری شهرستان سقز به خاطر قصد به راهپیمایی در اول ماه مه در این روزها شروع شده است. ائتلاف بین المللی چه برنامه ای برای این مسئله دارد؟

- در رابطه با نقض حقوق کارگران که با پیشنهاد کنفدراسیون بین المللی اتحادیه های آزاد کارگری در دستور کار ماه جون سازمان بین المللی کار قرار گرفته، امسال در این ماه ما بایستی به ژنو برویم. یکی از موضوعاتی که بایستی مورد بررسی قرار گیرند، مسئله ی کشتار کارگران خاتون آباد و دیگری موضوع محاکمه کارگران سقز است. دولت ایران طی مکاتبات و ارائه مدارکی با این نهادهای بین المللی سعی می کند که به آنها بقبولاند که کشتار خاتون آباد ربطی به اعتصاب کارگران ذوب مس نداشته و اینکه ادعا میکند که اینها کارگر نبوده اند. اما ما مدارک مستندی داریم که چنین صحبت هایی واقعیت ندارد. کارگران بدون دفاع مورد حمله نیروهای نظامی قرار گرفته و کشته شده اند و کارگران سقز نیز تنها به خاطر قصد برگزاری مراسم روز جهانی کارگر در اول ماه مه ۲۰۰۴ به محاکمه کشیده شده اند.

در این مورد شاکی اصلی کنفدراسیون است که شکایت را برای محکومیت جمهوری اسلامی به کنفرانس سازمان جهانی کار ارائه داده است. قرار بود در ماه دسامبر ۲۰۰۴ این شکایت مورد بررسی قرار گیرد. اما به خاطر اینکه دولت ایران طی ۱۲۴ صفحه در مورد این دو موضوع جواب داده و ما بایستی در مقابل این گزارش رژیم دلایل خود را ارائه می کردیم، بررسی این دو موضوع به ماه جون موکول شد. ما دلایل کافی و مدارک مستند را در دسترس مسئولان کنفدراسیون قرار داده ایم که مشخص می کند دلایل دولت ایران با واقعیت همخوانی ندارد.

ما از تمام جریانات و نحلله های مدافع حقوق کارگران و کارگران پیشرو و یا کسانی که در این مورد هر گونه مدارکی که به تقویت این شکایتها یاری رساند در اختیار دارند درخواست میکنیم این مدارک را در اختیار ما قرار دهند. این اقدام با ارزش خواهد بود و به ما کمک خواهد کرد که با مدارک بسیار قویتری در نشست ماه جون سازمان جهانی کار شرکت کنیم.

یکی از مسائل مهم اجازه ندادن به وکلای کنفدراسیون برای شرکت در دادگاه فعالان کارگری سقز از طرف دولت ایران است - که کنفدراسیون چندین بار این تقاضا را مطرح کرد ولی جمهوری اسلامی به دلایل واهی از پذیرش آنها امتناع ورزید. آیا این موضوع نیز به عنوان شکایت از طرف مسئولان کنفدراسیون به سازمان جهانی کار ارائه شده که در دستور کار کنفرانس آینده قرار گیرد؟ - دقیقا این نیز یکی از موضوعاتی که از هم کنون در جریان است و امسال در دستور کار کنفرانس جهانی کار قرار خواهد گرفت و مسئولان کنفدراسیون آن را پی گیری خواهند کرد.

شما پیامی برای کارگران و یا فعالانی که این گفت و گو را می خوانند و با سازمان شما آشنا می شوند ندارید؟

- در این جا خطاب به فعالان کارگری داخل اعلام می کنم که از هر طریقی که می توانید اخبار مبارزات خود را به ما برسانید، ما نهایت سعی خود را به کار خواهیم بست که خواسته های شما را منعکس کنیم. و از خواسته های بر حق شما دفاع کنیم. آدرس الکترونیکی تماس با ما info@workers-iran.org می باشد، شما می توانید مطالب خود را به آدرس ما بفرستید و یا از طریق یکی از آشنایان خود آنها را برای ما ارسال دارید .

با تشکر از شما برای این گفت و گو و با آرزوی موفقیت برای شما و همکارانتان.
- با تشکر از شما برای به وجود آوردن این امکان.